

HARIDUS- MÄRKMIK 2026/2027

TALLINNA
LINNAMUUSEUM

HARIDUS- MÄRKMIK 2026–2027

Sisukord

Muuseumitundide üldinfo.....	2
Eesti keele õpe Tallinna Linnamuuseumis	4
Muuseumitunni külastamise 10 reeglit	5
Kiek in de köki kindlustuste muuseumi haridusprogrammi tutvustus....	8
Fotomuuseumi haridusprogrammi tutvustus.....	16
Tallinna rahvaste muuseumi haridusprogrammi tutvustus.....	24
Lastemuuseum Miiamilla haridusprogrammi tutvustus	32
Peeter I maja haridusprogrammi tutvustus	40
Kalamaja muuseumi haridusprogrammi tutvustus	46
Tallinna linnaelumuuseumi haridusprogrammi tutvustus.....	54

TALLINNA
LINNAMUUSEUM

Hea õpetaja!

Hoiad käes Tallinna Linnamuuseumi 2026–2027 õppeaasta haridustegevusi tutvustavat märkmikku, kust leiad info meie muuseumide põnevatest, ainetunde täiendavatest muuseumitundidest.

Tallinna Linnamuuseum ühendab seitset muuseumi Tallinna vanalinnas, Kadriorus ja Kalamajas erakordsetes ajaloolistes hoonetes. Need on **Tallinna linnaelumuuseum** Vene tänaval, **Fotomuuseum** Tallinna raekoja taga, **Kiek in de Köki kindlustustemuuseum** Toompea nõlval, **Tallinna rahvaste muuseum** Pikal tänaval, **Peeter I maja** ja Euroopas tähelepanu pälvinud **Miiamilla lastemuuseum** Kadriorus ning Euroopa kogukonnamuuseumina tunnustatud **Kalamaja muuseum** Kotzebue tänaval. Juba need hooned ja asukohad ise räägivad Tallinna ajaloost, luues erilise ja põneva, kujutlusvõimet ergutava õpikeskkonna.

Muuseumihooned asuvad lähestikku – ühel päeval jõuad külastada ka mitut.

Meie muuseumitunnid, otsimis- ja orienteerumismängud ning töötod on mitmekesised, toetades erinevate ainekavade eesmäärke. Pakume eakohaseid muuseumitunde, alates lasteaiast kuni gümnaasiumini. Tunnid toimuvad nii **eesti**, **inglise** kui ka **vene keeles**.

Arvestame võimaluste piires ka erivajadustega osalejatega ja pakume tuge eesti keele õppimiseks. Selleks kasutame **LAK-õppe** (lõimitud aine ja keel) metoodikat. Muuseumitunnid on planeeritud toetama vene õppekeelega koole üleminekul eestikeelsele õppele.

Rikas ajalooline muuseumikeskkond sobib suurepäraselt õpikeskkonnaks. See aitab meie muuseumipedagoogidel jutustada museaalide toel lugusid Tallinna eluolust eri ajastuil.

Kohtumiseni muuseumis!

Margus Saks

Tallinna Linnamuuseumi haridusjuht

LOE LÄHEMALT:

linnamuuseum.ee/tallinna-linnamuuseum/haridus/

Muuseumitundide info

Siit märkmikust leiad muuseumitundide infole lisaks Tallinna Linnamuuseumi seitsme filiaali haridusprogrammide lühitutvustused, mis annavad ülevaate iga muuseumi õpikeskkonna eripäradest ning haridustegevuste sisust.

Iga muuseumi puhul tutvustame põhjalikumalt kolme selle hooaja tundi, kuid anname ka lühikirjeldused kõikidest muuseumitundidest ja haridustegevustest. Meie filiaalide tutvustuste järel leiad õppeaasta kalendri, mille lühivarianti saad kasutada ka lauakalendrina. Märkmiku lõppu oleme lisanud märkmete tegemise koha, kus saad kuude kaupa muuseumitundide külastused juba varakult kirja panna.

NB! Muuseumiõpe ei toimu vaid muuseumiruumides, vaid osalt ka õuesõppetundidena või juhendatud orienteerumismängudena linnaruumis.

Mõnes filiaalis saab panna end proovile, mängides põnevat ja ekspositsiooni tutvustavat otsimismängu. See kõik avardab noorte silmaringi, rikastab õpikogemust ning tõstab soovi tutvuda lähemalt ajaloo ja kultuuriga.

Muuseumitundide info ja broneerimine kõigisse Tallinna Linnamuuseumi filiaalidesse toimub broneerimissüsteemis Lydian, kuhu pääseb muuseumi kodulehelt hariduse rubriigist.

Muuseum tuleb külla

Kui klassi või rühmaga on väljasõit keeruline, võib kutsuda muuseumi oma haridusasutusse ja planeerida koolipäeva nii, et muuseumitund katab ära mõne tunni teema. Valida saab kõigile kooliastmetele loodud muuseumitundide vahel. Teemade valik on mitmekesine ja sobib nii ainete üleseks kui ka ühe aine keskseks õppeks.

Keeleõpe muuseumis

Keeleõpe muuseumis

Muuseum pakub autentset ja inspireerivat õpikeskkonda, kus eesti keelt õpitakse LAK-õppe metoodika abil. Õppimine toimub esemete, lugude, ruumi ja aktiivsete tegevuste kaudu, mistõttu omandatakse korraga nii uusi teadmisi kui ka keeleoskust.

Muuseumis ei õpita ainult keelt või ainet, vaid ka maailmaga suhestumist. Museaalide, visuaalsete materjalide ja koostööülesannete kasutamine toetab õppimist ja motivatsiooni ning aitab siduda õpitut päriseluga.

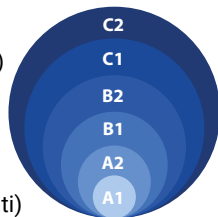
Meie tundide suhtlus- ja õppimisvahend on eesti keel. Arendame kuulamis-, rääkimis-, arutlemis- ja koostööoskust, arvestades õppijate vanust ja taset. Muuseumipedagoog suhtleb ainult eesti keeles, kasutades lihtsat sõnavara, aeglast kõnetempot ning toetavaid pilte, žeste ja visuaale. Seetõttu küsime enne tunni algust rühma eesti keele taseme kohta.

LAK-õppe muuseumitunnid on kohandatud õppijatele alates A2 kuni B1 keeletasemeni. B2+ ja C1 tasemega õppijad saavad osaleda tavapärares eestikeelsetes muuseumitundides. A1 tasemel pakume vene- või ingliskeelseid tunde, kuhu lõimime eesti keele elemente vastavalt õppijate oskustele. Selline lähenemine tagab, et iga õppija saab ea- ja jõukohase muuseumikogemuse ning vajaliku toe uute teadmiste ja keeleoskuse omandamisel.

Keeleoskustasemed

Klassi keeleoskustaseme teadmine on oluline huvitava ja eduka tunni toimumiseks muuseumis. Lühidalt on Euroopa keeleõppe raamdokumendi (CEFR) tasemed järgmised:

- A1** – algaja (tean lihtsamaid väljendeid)
- A2** – esmane keelekasutaja (räägin lihtsatest asjadest)
- B1** – iseseisev keelekasutaja (räägin ja saan aru)
- B2** – edasijõudnud keelekasutaja (kasutan eesti keelt koolis)
- C1** – vilunud keelekasutaja (räägin eesti keelt väga hästi)
- C2** – emakeele tasemel meisterlik keelekasutaja

Allikas: <https://www.hm.ee/sites/default/files/documents/2024-01/S%C3%B5sarv%C3%A4ljaanne.pdf>

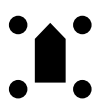
Pane tähele!

Muuseumitunni külastamise 10 reeglit

1. Lisa broneeringule kogu vajalik info õpilaste keeletaseme, grupi erivajaduste (nt raskendatud tähelepanuvõime, hariduslikud erivajadused, füüsiline puue) ja soovide kohta. Nii saame pakkuda meeldejäävaid ja positiivseid muuseumielamusi.
2. Grupi maksimaalne suurus on enamus programmide puhul 25 õpilast. Kui grupp on suurem, jagame selle võimalusel kaheks.
3. Anna muudatustest aegsasti teada. Kui midagi muutub oluliselt (nt külastusaeg, grupi suurus), teavita sellest muuseumi esimesel võimalusel e-postiaadressil broneeringud@linnamuseum.ee
4. Saabu õigeaegselt, vähemalt 10 minutit enne tunni algust.
5. Õpetaja osaleb muuseumitunnis, vastutab grupi eest kogu külastuse vältel ning aitab kaasa sellele, et kõigil oleks turvaline ja hea õppida.
6. Valmistu muuseumitunniks, järgi iga muuseumifiliaali kodukorda.
7. Kuula muuseumiõpetajat, järgi juhiseid, küsi julgelt ning löö tegevustes kaasa.
8. Liigu koos oma grupiga, püsi grupi juures ning ära lahku omal käel teistesse näitusesaalidesse.
9. Palu ka noortel hoida muuseumikeskkonda ja eksponaate, eriti neid, mis on ainult vaatamiseks.
10. Arvesta teiste muuseumikülastajatega, muuseumis suheldakse omavahel mõõduka häälega.

Kohtumiseni muuseumis!

KIEK IN DE KÖK KINDLUSTUSEMUSEUM

Suurtükitorn Kiek in de Kök

Komandandi tee 2

Linna kõrgeim kaitsetorn Kiek in de Kök, kummituslugude poolest kuulus Tallitorn, Neitsitorn ja Lühikese jala väravatorn kuuluvad mastaapsesse kaitsekompleksi koos neid ühendava linnamüüri ning bastionikäikudega.

Kiek in de Kōki kindlustustemuuseum on Tallinna Linnamuuseumi suurim filiaal. Enam kui 500-meetrine muuseumikompleks ühendab **linnamüüri, neli keskaegset torni** – Kiek in de Kōki, Neitsitorni, Marstalli ehk Tallitorni, Lühikese jala väravatorni – ja 17. sajandi lõpul ehitatud **maa-alused bastionikäigud** koos **raidkivimuuseumiga**.

Kindlustustemuuseumi eripära on, et siin ei asu ajalugu üksnes vitriinides. Ammendamatuks eksponaadiks on **ajalooline keskkond ise**. Muuseumitundides ei liigu me ainult ühest ruumist teise, vaid ka läbi ajastute, kus iga korrus, käik ja vaade avab uue kihi **Tallinna kaitseajaloost**.

Mitmed püsiekspositsiooni tutvustavad muuseumitunnid on läbinud **sisulise uuenduskuuri**. Tundide teemad on kohandatud nii, et eri vanuses õppijad saaksid töötada samas ajaloolises keskkonnas endale sobival viisil. Nooremad avastavad muuseumi mänguliste ülesannete ja lihtsate lugude vahendusel, vanematel on fookuses ajajoon, põhjused, allikad ja laiemad seosed.

Kiek in de Kōki kindlustustemuuseumi ajalooline keskkond võimaldab ilmekalt rääkida ka tänapäevastel teemadel. Muuseumitund „**Kas oled valmis? – miniõppus maa all**“ valmib koostöös Päästeametiga ning ühendab tsiviilkaitse ajaloo tänapäevase praktilise kriisivalmidusega.

KIEK IN DE KÖK KINDLUSTUSTEMUUSEUM

Neitsitorn

Lühike jalg 9A

Neitsitorni püsinäitused räägivad ajast, kui kindlustused kaotasid oma sõjalise tähtsuse, tornid kohandati eluruumideks ja linnamüüri äärde ehitati elumaju.

Minevikku ja olevikku ühendav muuseumitund „**Vesi ja linn**” jutustab Tallinna kujunemisloo puhta vee kaudu, tuues esile selle loodusvara tähtsuse läbi sajandite. Muuseumitund „**Tornid kunstis**” näitab, et linnamüür ja tornid pole pelgalt ajaloolised kaitseehitised, vaid ajalooallikad, mida saab vahetult näha ja uurida.

Kevadised liikumispäevad 20.–30. aprillil kutsuvad õpilasi linnaruumi liikuma. Loquizi rakenduse abil lahendatakse Tallinna vanalinnas ajalooga seotud ülesandeid. Orienteerumismängud „Linnamüüri jälgedes”, „T ved ja tohtrid vanas Tallinnas” ning „Tallinna legendid ja tõsielu” ühendavad liikumise, avastamise ja õppimise.

Iseseisvaks keele- ja ajaloo ppeks soovitame kasutada Kiek in de K ki püsinäituse audiogiidi, mis on eesti, inglise, soome, läti ja vene keeles. Tekstid on loodud eraldi iga keele kultuuritausta arvestades. Tänu sellele saab neid edukalt kasutada võrdlevaks keele- ja ajaloo ppeks nii muuseumis kohapeal kui ka klassiruumis.

KIEK IN DE KÖK KINDLUSTUSTEMUUSEUM

„Kaitstud linn“ **Muuseumitund**

Miks vajas keskaegne Tallinn linnamüüri, torne ja relvastatud kaitset? Ja miks ei piisanud aja jooksul enam ka kõrgest kivimüürist? Kiek in de Köki suurtükitornis uurime Tallinna kui kaitstud linna. Vaatame, kuidas tänu heale asukohale ja kaubandusele kasvas jõukas linn, mida tuli kaitsta nii müüride, väravate, tornide kui ka inimeste abiga. Õpilased uurivad linnamüüri maketti, otsivad tuttavaid torne, tutvuvad relvade ja turvisega ning saavad teada, kuidas püssirohi ja suurtükid muutsid linna kaitsmist. Tunnis selgub, et linna ei kaitsnud ainult sõjamehed. Oma roll oli ka linnakodanikel, vahimeestel, meistritel ja kaupmeestel, kelle kohustused aitasid linnal püsida. Nooremad avastavad teemat mänguliste ülesannete kaudu, vanematega arutleme kaubanduse, võimu,

linnakaitse ja sõjatehnoloogia seoste üle. Muuseumitunnile järgneb töötuba, kus meisterdame katapulte või keskaegseid pulgategelasi.

TOIMUMISPAIK: Kiek in de Köki suurtükitorni 2.–4. korrus

SIHTGRUPP: lasteae (alates kuuendast eluaastast), I–III kooliaste, gümnaasium, **LAK-õpe A2–C1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvumine Kiek in de Köki ekspositsiooni ja linna kaitseajalooga mängude ja tegevuste kaudu

LÕIMING: ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, kunst, **eesti keele õpe (A2–C1)**

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti, vene, inglise

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kiek-in-de-kok-kindlustustemuuseum/>

„Maa-alused lood“ **Muuseumitund**

„Maa-alused lood“ on kui ajarännak Tallinna salapärasest bastionikäikudest. Teekonnal uurime, miks käigud rajati ja kes neid eri aegadel kasutasid. Kohtume linna kaitsjatega, sõja eest varjunud inimestega, nõukogudeaegse tsiviilkaitse ohvitseriga, punkaritega ja koduta inimestega. Avastame, et ajalugu peidab end nii kiviseintes ja esemetes kui ka lugudes ja legendides. Tund ühendab lugude jutustamise, vaatlemise ja tegutsemise. Nooremad avastavad käike otsimisülesannete kaudu, vanemad seostavad nähtut Tallinna ajaloo ja kodukoha muutumisega.

TOIMUMISPAIK: bastionikäigud

SIHTGRUPP: lasteaed (alates kuuendast eluaastast), I–III kooliaste, **LAK-õppe A2–C1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvumine haaraval viisil bastionikäikude ja nendega seotud lugudega

LÕIMING: ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, **eesti keele õpe (A2–C1)**

KESTUS: 60 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

KIEK IN DE KÖK KINDLUSTUSTEMUUSEUM

„Mustpead linna kaitsel“ **Muuseumitund**

Muuseumitunnis räägime Mustpeade vennaskonnast ja nende rollist Tallinnas. Keskajal kuulusid vennaskonda vallalised kaupmehesellid, kes olid tuntud ühiste eesmärkide, sealjuures ka oma pidustuste poolest. Kiek in de Köki ekspositsioon räägib mustpeadest kui linna kaitsjatest ja esimestest tuletõrjujatest. Mustpead olid ka Tallinna esindusüksus – pidulik ja silmatorkav. Iga tähtis linnakülaline pidi nägema, et Tallinn on uhke ja kaitstud linn. Uurime mustpeadega seotud relvi, laevu ja pille ning hinnalist mälestusepitaafi. Päästame linna tulekahjust ning proovime keskaegset täpsusmängu *ringelrennen*’it.

TOIMUMISPAIK: Kiek in de Köki suurtükitorni 0-, 1. ja 3. korrus

SIHTGURPP: II–III kooliaste, gümnaasium

EESMÄRK: tutvumine Mustpeade vennaskonna rolliga Tallinna linnaelus, kaubanduses, linna esindamises ja kaitses

LÕIMING: ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, kunst

KESTUS: 60 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kiek-in-de-kok-kindlustustemuuseum/>

■ Muuseumitunnid

„SÕDA JA RAHU. BASTIONID SÕJAS JA SÕDADE VAHEL“

Muuseumitunnis süveneme ajalukku ühe paiga kaudu. Sama ruum on olnud nii linna kaitserajatis, sõjavarjend kui ka mässuliste noorte ja eluheidikute pelgupaik. Iga ajastu on jätnud siia oma jälje. Liigume bastionikäikudes nagu ajateljel ja seostame Tallinna kohaliku ajaloo Eesti ja Euroopa ajaloo suuremate teemadega: sõjatehnoloogia areng, põhjasõda, teine maailmasõda, märtsipommitamine, külm sõda, Nõukogude aeg, taasiseseisvumine ja ajaloomälu. Tunni lõpus paneme kokku pildilise ajatelje, mis aitab kinnistada sündmuste järjestust ning näha ajaloo kihistumist koduses linnaruumis.

III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles). 90 minutit.

UUS „KAS OLED VALMIS? – MINIÕPPUS MAA ALL“

(alates oktoobrist 2026)
Stsenaariumipõhine miniõppus toimub koostöös Päästeametiga ja viib õpilased varjendina kasutatud bastionikäikudesse. Tutvume näitusega tsiviilkaitsest ning lahendame maa-alustes käikudes meeskondlikke ülesandeid. Seostame ajaloolise kodaniku-kaitse tänapäevase elanikkonna-kaitse praktiliste igapäevaoskustega.

**I–II kooliaste (eesti keeles).
75–90 minutit.**

KIEK IN DE KÖK KINDLUSTUSTEMUUSEUM

UUS „TORNID KUNSTIS“

(alates detsembrist 2026)

Muuseumitund uurib, kuidas Tallinna linnamüüri ja torne on eri aegadel kujutatud epitaafil, ehitusjoonistustel, maalidel, fotodel ja tarbekunstis.

Vaheldusrikkal teekonnal liigume Kiek in de Kōki tornist mööda müürikäiku Neitsitornini. Vaatame, kuidas sama ehtis võib olla korraga kaitserajatis, ajalooallikas, kunstiline motiiv, mälestus ja linna sümbol. Tunni lõpus on loominguline töötuba.

III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles). 90 minutit.

UUS „VESI JA LINN“

(alates märtsist 2027)

Tallinna ajalugu ei ole kujundanud üksnes valitsejad, kaupmehed, sõjad ja linnamüürid. Sama oluline mõjutaja on olnud vesi: meri, allikad, kaevud, Ülemiste järv, veejuhe ja vallikraavid.

Tunnis uurime, kuidas vesi mõjutas Tallinna tekkimist, kasvu, kaitset ja linnaruumi muutumist. Muuseumitundis läbime kogu mitmekesise

muuseumikompleksi müüritornidest maa-aluste kaitsekäikudeni, sest need kõik on seotud vee looga.

II–III kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles). 60–90 minutit.

■ Otsimismängud muuseumis

„VANA TORNI SEIKLUSED“

Neitsitorn on olnud kaitsetorn, saanud sõjas kannatada, muutunud elumajaks, kunstnike tööruumiks, kohvikuks ja muuseumiks. Otsimismängus uurivad õpilased Neitsitorni ja naabertorne ning otsivad eri aegade jälgi.

Teekonnal põimuvad Tallinna linnamüür, Taani lipu legend, kunstnike ateljeed, vanad kohvikud ja lood, mis teevad tornid elavaks.

I–II kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles). 45–60 minutit.

„KIEK IN DE KÖKI SALADUSED“

Otsimismäng kulgeb läbi 550-aastase suurtükitorni eri korruste. Töölehe abil uuritakse Mustpeade vennaskonda, linna kaitsmist, linnamüüri maketti, relvi, püssirohtu, kahuri laadimist ja vaateid tornist. Õpilased liiguvad paarides, otsivad vihjeid, arutlevad ja panevad tähele detaile, mis aitavad mõista, kuidas Kiek in de Kōk kaitses Tallinna ning mida räägivad esemed ja ruumid linna minevikust.

II–III kooliaste (eesti ja vene keeles). 75–90 minutit.

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kiek-in-de-kok-kindlustustemuuseum/>

■ Kevadised liikumispäevad 20.–30. aprillil

Aprill on tervisekuu. Selle puhul toimuvad Kiek in de Kōki kindlustustemuuseumi liikumispäevad kooliklassidele. Kutsume klasse muuseumist välja – Tallinna vanalinna tänavatele, väravate, tornide, müürijuppide, vanade majade ja lugude keskele. Õpilased liiguvad väikestes meeskondades Loquizi rakenduse abil ning lahendavad ülesandeid. Orienteerumismäng ühendab liikumise, tähelepaneliku vaatlemise ja ajaloo avastamise, sest vastuseid tuleb otsida ümbrusest, millest iga päev mööda kõnnime.

Valikus on kolm äpimängu:

„TALLINNA LEGENDID JA TÕSIELU“ aitab avastada, kuidas pärimus, legendid ja ajalugu vanalinnas kõrvuti elavad.

Teekonnal põimuvad Taani lipu legend, Rataskaevu näkk, kuradi pulm, timuka maja, vanad kirikud, Raeapteek ja linnakaitsesega seotud päris sündmused. Alglklasside õpilased liiguvad linnaruumis koos saatjaga, vanemad iseseisvalt Loquiz rakenduse abil.

I–II kooliaste (eesti ja vene keeles). 60 minutit.

„TÕVED JA TOHTRID VANAS TALLINNAS“

käsitleb keskaegse linna tervise, hügieeni ja ravimise teemasid. Õpilased saavad teada, kes ravisid inimesi enne tänapäevast meditsiini, millist rolli mängisid apteekrid, habemeajajad, saunamehed, seegid ja keskajale omased uskumused.

II–III kooliaste (eesti ja vene keeles). 75 minutit.

„LINNAMÜÜRI JÄLGEDES“

juhhib õpilased Tallinna keskaegse kaitsesüsteemi radadele. Mängus uuritakse, miks linnamüüri, torne ja väravaid vaja oli, kuidas linn ennast kaitses ning kuidas muutusid kaitserajatised koos sõjapidamise arenguga.

II–III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles). 90 minutit.

FOTO- MUUSEUM

Raevangla

Raekoja tn 6

Museumihoone koosneb kahest sajanditevanusest ehitisest. 1440. aastail liideti majad üheks hooneks, mis on alates 1991. aastast olnud kodus Tallinna Linnamuuseumi fotomuuseumile.

Fotomuuseum pakub ainulaadset ja inspireerivat õpikeskkonda, ühendades ajaloolise arhitektuuri ja kaasaegse fotograafiakunsti. Esmane teade muuseumi hoone ehk raekoja taga asuva raevangla kohta ulatub 14. sajandi algupoolde, kui aastatel 1441–42 ehitati hoone põhjalikult ümber.

Aastatel 1970–1980 restaureeriti Raekoja 4 ja 6 hooned ning ühendati üheks tervikuks – Raemuuseumi kompleksiks. Oma praeguse nime all avati Fotomuuseum alles pärast Eesti taasiseseisvumist.

Fotomuuseumi haridusprogrammides on praktilised töötoad ja mitmekesine sisu, mis ühendab loovuse ja teaduse. Muuseumitunnis saab osaleja mitmesuguste tegevuste kaudu kogeda keemia, füüsika, ajaloo ja kunsti lõimimist. Samuti toetame keeleõpet ja käsitleme tundlikke ühiskondlikke teemasid, sotsiaalseid suhteid ning empaatiat, muutes õppetöö sisukaks ja mitmetasandiliseks. Haridustöö toimub fotostuudios, pimikus ja loovustoa, kus teadmisi omandatakse katsetades, luues ja arutledes.

Programmid sobivad eri vanusegruppidele ja õpitasemetele. Lasteaia-ealistele pakume mängulist ja praktilist sissejuhatust fotograafia maailma, tutvustades fotograafi ametit ning arendades ühistegevuste kaudu koostöö- ja suhtlemisoskusi.

Alates 1. kooliastmest on kooliõpilastele suunatud muuseumitund näitusel „Värvikõdi“, mis tutvustab värvifüüsika põhimõtteid, inimese värvitaju ja värvifotograafia arengulugu. Käed-külge eksponaatide ja praktiliste katsete abil saavad osalejad kogeda, kuidas teadmised silma ehitusest, nägemisest ja valguse omadustest on mõjutanud värvifotograafia kujunemist.

Kõik muuseumitunnid on lõimitud riikliku õppekavaga ning keskenduvad loovuse, kriitilise mõtlemise ja aruteluoskuse arendamisele. Käsitleme ka ühiskondlikke teemasid ning julgustame osalejaid eri vaatenurki märkama ja analüüsima. Iga muuseumitunni lõpuks valmib õpitu kinnistamiseks midagi käegakatsutavat: foto, ese või loominguline töö.

Fotomuuseumis on võimalik kasutada ka pimikut, kus tegutseb noortele mõeldud fotoklubi. Klubi tegevuse keskmes on analoogfotograafia ning pimikutöö praktiline kogemus. Osalejaid suunab kogenud juhendaja, kes toetab neid kogu protsessi vältel.

„Värvikõdi“ **Muuseumitund**

Muuseumitund, mis on loodud 2026. aasta kevadel Fotomuuseumis avatud näituse „Värvikõdi“ põhjal, tutvustab värvifüüsika põhimõtteid, inimese värvitaju ja värvifotograafia arengut. Tunni jooksul annavad käed-külge eksponaadid ja katsed aimu, kuidas teadmised silma ehitusest, nägemisest ja valguse omadustest on mõjutanud värvifotograafia kujunemist. Õppekäik viib rännakule mitmekesiste tegevustega: fotode koloreerimine 19. sajandi moel, silma ehituse sisevaatlused, värvisünteesi katsetamine, valguse murdumise uurimine ja vikerkaare loomine. Näitusel katseid ja avastusi tehes saavad õpilased tegutseda noore teadlasena.

SIHTGRUPP: I–II kooliaste

EESMÄRK: saada mängu kaudu teadmisi silma tööst ja ehitusest, osaleda mitmesugustes katsetes värvuste muutumise, värvitaju eripärade, valguse spektri kiirte lahutamise kohta, koloreerida must-valget fotot

LÕIMING: loodusõpetus, kunst

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti

„Klõps ja müüdid“ **Muuseumitund**

Tänapäevased digivahendid võimaldavad igaühel meist olla fotograaf, samas kipume visuaalseid valikuid tegema juhuslikult. Parema pildi saavutamiseks on hulganisti võtteid, mida muuseumitunnis uurima asume. Iga osaleja saab kehastuda reklaamfotograafiks ning õppida looma pilkupüüdvaid fotosid. Õpime tundma põhilisi väljendusvahendeid: kadreering, fookus, valgus ja värv. Loovaid keeleharjutusi ning grupitööd sisaldav tund ühendab eesti keele visuaalse eneseväljenduse ja tehnoloogiaoskustega.

Muuseumitunni lõpuks valmib igal grupil oma reklaamfoto.

Muuseumitund on üles ehitatud lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK) põhimõtetele ning toetab muu ema-keelega õpilaste eesti keele arengut.

Tegevused on aktiivsed, mängulised ja samas praktilised, aidates arendada suhtlus- ja digipädevust. Õpilased saavad kõike õpitut rakendada igapäevaelus, näiteks ka sotsiaalmeedias sisu luues.

SIHTGRUPP: II–III kooliaste, **LAK-õpe A2–C1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvuda põhiliste fotograafia väljendusvahenditega ja arendada oskust teadlike visuaalsete valikute tegemiseks ning täiendada ja kinnistada fotograafiaalast eesti keele sõnavara

LÕIMING: eesti keele õpe (A2–C1), kunst, tehnoloogia

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti

„Kes on fotograaf?“

Muuseumitund

Muuseumitund pakub võimalust mõista fotograafi ameti mitmekesisust ja selle muutumist ajaloos. Saame tunnis teada, kes oli fotograaf 19. sajandil ja milliseks on see ametikoht kujunenud tänapäeval. Avastame mänguliselt, milline võib olla fotograafi igapäevatöö ja millised oskused on selle ameti juures olulised. Uurime põnevaid vahendeid ja seadmeid, mida võib fotograafi kohvrast leida. Praktilise tegevusena teeme katsetusi fotolaboris ning loome fotokollaaži.

NB! Grupi suurus kuni 24 õpilast.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates 5. eluaastast) – I kooliaste

EESMÄRK: tutvuda fotograafia ajalooga ning fotograafi elukutsega 19. sajandist tänapäevani

LÕIMING: kunst, ajalugu

KESTUS: 75 minutit (lasteaed), 90 minutit (I kooliaste)

KEEL: eesti ja vene

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/fotomuuseum/>

■ Muuseumitunnid

„LOODUSTEADUSED JA KUNST FOTOGRAAFIAS“

Muuseumitunnis tutvume Fotomuuseumi püsiekspositsiooni haruldustega ja fotograafia kujunemislooga, keskendudes sellele, mis rolli mängivad füüsikalised nähtused ja keemia fotograafia tekkes. Mõtestame looduslikke nähtusi arutluse ja praktiliste näidete vahendusel, avades teaduse ja kunsti vahelisi seoseid. Arutleme fotograafia arengu ja vajalikkuse teemal tänapäeval ja ajaloos. Teadmiste kinnistamiseks proovime maailma vanimat fotomenetlusprotsessi – tsüanotüüpiat.

I–III kooliaste, gümnaasium (eesti ja vene keeles). 75–90 minutit sõltuvalt grupi suurusest.

„PÕNEVAD PILDIMASINAD CAMERA OBSCURA’ST NUTITELEFONINI“

Muuseumitunnis tutvume kaamerate ekspositsiooniga ja omandame teadmisi fototehnoloogia toimimise, fotograafia tehnilise ajaloo ja arengusuundade kohta. Tutvume Eesti kõige suurema ja kõige väiksema fotoaparaadiga. Õpilastel avaneb võimalus kaameraid käes hoida ja piiluda kaamerate sisemusse. Meisterdame Camera Obscura, mis aitab mõista, kuidas kaamera toimib.

NB! Grupi suurus kuni 24 õpilast. II–III kooliaste, gümnaasium (eesti ja vene keeles). 90 minutit.

„LOENG EESTI FOTOGRAAFIA AJALOOST“

Muuseumitunnis „Eesti fotograafia ajalugu I“ uurime, kuidas fotograafia sündis ning millised tehnilised ja loovad arengud kujundasid foto varaseid aastakümneid nii maailmas kui ka Eestis. Tund viib osalejad ajarännakule miniatuurmaailmades ja siluettidest kuni dagerrotüüpia, kalotüüpia, märgkolloodiumi ja albumiinfotodeni välja.

NB! Grupi suurus kuni 12 õpilast (suuremate gruppide puhul võtame ühendust ja jagame grupi pooleks) Gümnaasium ja üliõpilased (eesti keeles). 60 minutit.

FOTO- MUUSEUM

■ Töötoad

NB! Töötubade grupi suurus on kuni 24 õpilast

„FOTOGRAMM EHK VARJUPILT“

Töötoas valmib esemetest ja šabloonidest fototeos, mille ilmumist saab oma silmaga näha. Sel viisil tutvub osaleja traditsioonilise pimikutööga. Tegevus käib punase valguse käes. Lõiming: keemia, füüsika, ajalugu, kunst

I–III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles). 60–90 minutit, sõltuvalt grupi suuruselt

„TSÜANOTÜÜPIA“

Tutvume maailma vanima fotoprotsessiga ning ilmutame UV-valguse ja rauasisaldusega kemikaalide abil pilte. Kuigi tegu on ühe maailma vanima fotomenetlusega, saab seda edukalt ühendada ka tänapäevase tehnoloogiaga, näiteks prinditud negatiiviga või fotogrammina erinevaid esemeid kombineerides. Tulemuseks on sinivalge kujutis.

Lõiming: loodusõpetus, keemia, füüsika, kunst

Gümnaasium, üliõpilased (eesti, inglise ja vene keeles). 75 minutit.

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/fotomuuseum/>

„FOTOKEEMILINE JOONISTUS“

Kasutades fotopaberit „lõuendina“ ja ilmutit-kinnistit „värvidena“, valmib kunstiline fotokeemial põhinev teos. Töötoa jooksul saab osaleja ülevaate fotokeemilisest protsessist ning leiab väljakutse loomingulises maailmas.

Lõiming: loodusõpetus, kunst, ajalugu

I–II kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles), 60 minutit.

„PINHOLE-FOTOGRAAFIA“

Töötoas tutvume fotograafia kujunemise eeldustega. Kohvipurgi, augu ja fotopaberi abil pildistame Tallinna vanalinna läbi nõelaugu ja ilmutame negatiivi Fotomuuseumi pimikus. Valmib eriline ja kordumatu fotošedööver.

Lõiming: kunst, keemia, füüsika
II–III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles), 75–90 minutit (sõltuvalt grupi suurusest).

Keskaegne elamu – Nottbecki maja

Pikk 29a

1486. aastal sai Pikk 29a omanikuks renessansskunsti silmapaistva esindaja, maalikunstniku Michel Sittowi (1469–1525) äi Hans Allunse.

Tallinna rahvaste muuseum on koht, kus ajaloo kihistused, kultuuride mitmekesisus ja linnalood segunevad elavaks õpikogemuseks. Muuseum asub ajaloolises kaupmehemajas vanalinna südames, Pikal tänaval – paigas, kus on juba sajandeid liigutud, kaubeldud ja mõtteid vahetatud. 20. sajandi alguses tegutses hoone teisel korrusel kunstnik Ants Laikmaa ateljeekool.

Pakume haridusprogramme, mis sobivad eri vanuses ja taustaga õppijatele, ühendades ajaloo, kultuuri ja ühiskonna teemad mängulise ja analüütilise lähenemisega. Muuseumitunnid keskenduvad nii hoone enda põnevale loole kui ka ajutiste näitustega seotud teemadele, pakkudes süvenemisvõimalusi erinevate rahvaste ja kultuurikohtumiste maailmas. Kunstihuvilised on oodatud muuseumitundi, kus saab tutvuda Ants Laikmaa loominguga ning luua ka omaenda meistriteose.

Õppimine ei piirdu nelja seinaga – meie välitunnid viivad osalejad Tallinna ajaloolistesse paikadesse nagu raekoda ja Raeapteek, kus saab kogeda linna mitmekesisist ajalugu otse selle südames. Lugude ja mängude, ajaloolise keskkonna ja praktiliste ülesannete toel sünnib arutelu ajaloo, traditsioonide ja mitmekesisuse teemadel.

Rahvaste muuseumi haridusprogrammid toetavad lõimitud õpet, tuues kokku ajaloo, ühiskonnaõpetuse, keeleõppe ja kunsti. Tunnid toetavad väärtuskasvatust, aidates mõista, kuidas eri rahvused ja kultuurid on kujundanud Tallinna nägu läbi sajandite.

„Ümber maailma tassikese teega“

Muuseumitund

Teeliike on teada üle 3000. See jook on tuntud ja armastatud maailma eri paikades ning eri rahvaste seas. Kuid igas riigis on oma teetraditsioonid ja ka tee ise on erinev. Mida teame inglise, jaapani või vene teetraditsioonidest, kuulsast matcha teest, Nepali võrtsikast joogist? Ka Eestis on oma teejoomise tavad.

Rändame koos mööda erinevaid maid, tutvume nende teetraditsioonidega ja loomulikult joome ka teed.

SIHTGRUPP: I–III kooliaste, gümnaasium, **LAK-õpe A2–B1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvuda teejoomise ajaloo ja eri maade teetraditsioonide eripäradega

LÕIMING: ajalugu, maateadus, ühiskonnaõpetus, **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti ja vene

Idamaine portselanist teetass alustassiga Robert Peltzeri kogust

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/tallinna-rahvaste-muuseum/>

„Kui ma oleksin raehärra“

Muuseumitund (osaliselt õues)

Muuseumitunnis suundume Tallinna raekotta, mis on vanim säilinud keskaegne raekoda Põhja-Euroopas. Vaatame, kus kogunes linna magistraat, räägime, milliseid küsimusi seal arutati ja millistest reeglitest lähtuti. Uurime ka, miks raekoja seinu kaunistavad just need süžeed ja mida need iga päev meelde tuletasid. Osaleme ise rae istungil ning proovime teha õiglast otsust. Seejärel läheme kunagisse kaupmehemajja, kus omal ajal elasid raehärrad, tänapäeval aga tegutseb

Tallinna rahvaste muuseum, ja koostame ning kirjutame üheskoos alla ajaloolise dokumendi.

SIHTGRUPP: I–II kooliaste

EESMÄRK: tutvuda keskaegse linnavalitsuse rolliga ühiskonnas, külastada Tallinna raekoda ja harjutada ise raedokumendi koostamist

LÕIMING: kodulugu, ajalugu, ühiskonnaõpetus

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti ja vene

„Revali kaupmehe jõukuse retsept“

Muuseumitund (osaliselt õues)

Muuseumitund algab väikese jalutuskäiguga vanalinna tänavatel, kus on tänaseni tunda keskaja hõngu. Osalejad näevad kaunite portaalidega endisi kaupmehemaju ning kõnnivad paikades, kus Revali kaupmehed elasid, töötasid, peatusid, palvetasid ja hoidsid oma kaupu. Juttu tuleb sellest, millega linnas kaubeldi, miks olid suhted ülalinnaga pingelised, keda tollased kaupmehed kadestasid.

Tunni teises pooles külastavad lapsed Tallinna ja kogu Põhja-Euroopa vanimat apteeki, tutvuvad selle põneva ajaloo ja valmistavad vana retsepti järgi maagilise vürtsisegu.

SIHTGRUPP: II–III kooliaste

EESMÄRK: tutvuda Tallinna vanalinna põneva ajaloo ja kaupmehemaja arhitektuuri ning selle elanike eluolu vahendusel, külastada Raeapteeki ja valmistada seal oma vürtsisegu

LÕIMING: ajalugu, kodulugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti ja vene

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/tallinna-rahvaste-muuseum/>

TALLINNA RAHVASTE MUUSEUM

■ Muuseumitunnid

„EESTI VABARIIK – KULTUUR JA ELUOLU 20. SAJANDI ALGUL“

Muuseumitunnis õpime tundma Eesti iseseisvumisele eelnenud sündmusi ning noore vabariigi katsumusi 1920. aastatel tol ajal elanud inimeste vahendusel. Räägime, kuidas Tallinnas elati ja toime tuldi ning kuidas eri kultuurid kohanesid muutustega noores Eestis. Arutleme üheskoos ühiskonna ja kultuuri arengu üle. Tund sobib täiendama lähiajalugu käsitlevat ainekava.

NB! Tundi saab tellida 2026. a lõpuni.

III kooliaste, gümnaasium (eesti ja vene keeles). 90 minutit

„ANTS LAIKMAA – 20. SAJANDI ERASMUSLANE“

Muuseumitunnis saame ülevaate Eesti kunstihariduse kujunemisest 20. sajandil, tutvume Ants Laikmaa kui kunstniku loominguga, tema kui kodaniku panusega ühiskonda ning selle mõjuga Eesti kultuuriajaloole. Milline oli kunstiõpe Eestis ja Euroopas ning kes olid esimesed õpilased Laikmaa ateljees? Kuidas Laikmaa reisid ja teosed peegeldavad maailma eri rahvaste olemust, 20. sajandi Euroopa kultuuri ning ühiskondlikku mitmekesisust? Kindlasti proovime ka ise Laikmaa meelistechnikat: maastikumaali.

II–III kooliaste, gümnaasium (eesti ja vene keeles). 90 minutit.

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/tallinna-rahvaste-muuseum/>

„ÜHE MAJA LUGU“

Tutvume Tallinna rahvaste muuseumi, kunagise kaupmeheelamu hoonega Pikal tänaval. Räägime hoone pikast eluloost, selle omanikest ja mis on majas säilinud varasematest aegadest. Otsime vastust küsimusele, kes oli Nottbeck ja miks kannab maja tema nime. Milline seos on hoonel eesti kunstniku Ants Laikmaaga? Uurime vanu aegu ja vaatame, millega on muuseumi saalid täidetud tänapäeval.

Lasteaed (alates viiendast eluaastast), I–III kooliaste, gümnaasium. (eesti ja vene keeles). 60 minutit.

UUS!

„SUUR RETK LADINA-AMEERIKASSE“

Karneval, džungel ja iidset saladused kutsuvad õpilasi põnevale rännakule läbi Ladina-Ameerika. Tutvume sealsete eri maade kultuuriga Mehhikost Tšiilini. Räägime iidsete tsivilisatsioonide üllatavaid lugusid, imetleme ainulaadset loodust mäeahelikest kuni Amazonase vihmametsadeni ning uurime, kuidas elab Ladina-Ameerika tänapäeval. Juttu tuleb rahvusköögist, traditsioonilisest riietusest, käsitööst, muusikast ja tantsust. Saame teada, kuidas kasvab kohv, kus elab anakonda ja kuidas peetakse kuulsat Brasiilia karnevali. Rändame koos läbi mandri eri paikade ning valmistame endale traditsioonilise karnevalimaski.

NB! Alates veebruarist 2027.

Lasteaed (alates viiendast eluaastast), I–III kooliaste, gümnaasium. (eesti ja vene keeles). Kuni 90 minutit.

**LASTEMUUSEUM
MIIAMILLA**

Lastepargi peahoone

Koidula 21c Kadriorus

Lastemuuseumi maja on ehitatud just lastele! 90 aasta eest sai sellest Kadrioru lastepargi peahoone.

Miiamilla lastemuuseum asub ajaloolises Kadrioru lastepargi peahoones, mis valmis aastatel 1936–1937 Alar Kotli ja Villem Seidra projekti järgi. See oli oma aja kohta väga uuenduslik noorte vabaaja kompleks, kus lapsed said asjatundlike juhendajate käe all sisukalt aega veeta. Hoone ees olid basseinid ujumistreeninguteks, mänguväljakutel mängiti palli, lisaks sai osaleda rütmika- ja laulutundides, õppida tundma loodust ja Eestimaa ajalugu.

Tänapäeval on Miiamilla lastemuuseum lastele ja peredele loodud kaasaegne muuseumikeskkond. Leidlike lahendustega ekspositsioon suunab väikelast õppima ja avastama maailma mänguliste aktiivtegevuste kaudu. Näitus on loodud koos lastega. Mitmed muuseumis olevad disainielemendid on laste endi joonistatud ja kujundatud. Ka teemavalikus on jäänud kõlama laste sõna.

Mitmekesised muuseumitunnid on lõimitud riikliku õppekava teemadega „Mina ja keskkond“, „Keel ja kõne“ ning inimeseõpetuse ja kunsti ainetundidega. Tunnid toimuvad nii muuseumis kui ka Miiamilla miniaias ning Kadrioru pargis, kus teeme rännakuid loodusesse ja lastepargi ajalukku.

Muuseumitundide sisu ja metoodika on loodud eri vanusegruppidele, nii lasteaia- kui ka koolilastele. Meie aktiivtegevustes mängib olulist rolli empaatia, erinevustega arvestamine ning enese ja üksteise austamine.

Sel hooajal lisanduvad muuseumitundide hulka uued teemad, mis keskenduvad laste teadlikkusele oma kehast, turvatundele ja oskusele kehtestada end eri olukordades.

Miiamilla lastemuuseumis toetab mäng, õppimine ja loovus laste emotsionaalset, sotsiaalset ja kognitiivset arengut.

Lastemuuseum on lapse esimene muuseum.

„Kõik tunded on lubatud“

Muuseumitundide sari

NB! Alates 1. novembrist 2026

Kuuest muuseumitunnist koosnev sari aitab paremini mõista oma tundeid, neid väljendada ja nendega toime tulla. Igas sarja muuseumitunnis on peategelaseks üks põhitunne: RÕÕM, VIHA, KURBUS, ÜLLATUS, HIRM ja VASTIKUS. Mängude ja tegevuste kaudu saame tuttavaks tunde-elukatega, kes elavad meie sees, anname neile nime ja õpime neid lähemalt tundma. Uurime, millise näoga on emotsioonid ja kuidas nad endast märku annavad.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates neljandast eluaastast), 1. klass, **LAK-õpe A2–B2 keeletasemele**

EESMÄRK: õppida tundma põhiemotsioone ja oma tundeid väljendama

LÕIMING: alushariduse ainekava teema „Mina ja keskkond“, inimeseõpetus, **eesti keele õpe (A2–B2)**

KESTUS: 60 minutit

KEEL: eesti

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/miiamilla/>

„Lapse turvaline maailm“

Muuseumitundide sari

Kolmest muuseumitunnist koosnev sari aitab lastel turvaliselt seada oma sammud meie laia maailma. Sari käsitleb kolme teemat: sotsiaalne turvalisus, turvalisus linnaruumis ja digiruumis. Mängude ja tegevuste kaudu saame teada, millele pöörata tähelepanu, et tagada enda turvalisus ja heaolu suheldes, liigeldes ja digimaailmas surfates.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates kuuendast eluaastast), I kooliaste, II kooliaste (ainult 4. klass),

LAK-õpe B2 keeletasemele

EESMÄRK: kasvatada laste teadlikkust enda turvalisuse tagamiseks

LÕIMING: alushariduse ainekava teema „Mina ja keskkond“, inimeseõpetus, **eesti keele õpe (B2)**

KESTUS: 60 minutit

KEEL: eesti

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/miiamilla/>

„Tähthaaval“

Muuseumitund

Loovalt mänguline tähti ja häälikuid tutvustav muuseumitund, kus õpime tundma eri liiki häälikuid, paneme neist kokku sõnad ja põimime kokku lugusid. Kaasame keele väljaelamiseks kogu oma keha ja muuseumiruumi: tunnetame, kus meie kehas häälikud tekivad, tantsime häälikute rütmis tantsu ja avastame muuseumis peituvaid sõnu ja lugusid.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates viiendast eluaastast) – 1. klass, **LAK-õpe A2–B2 keeletasemele**
EESMÄRK: tutvustada eesti keele tähti ja häälikuid, uurida koos lastega, kuidas tähed helisevad ja kuidas tähed moodustavad sõnu, moodustada sõnadest lauseid ning jutustada koos täiesti oma lugu
LÕIMING: alushariduse ainekava teema „Mina ja keskkond“ inimeseõpetus, **eesti keele õpe (A2–B2)**
KESTUS: 60 minutit
KEEL: eesti

LASTEMUUSEUM MIIAMILLA

■ Muuseumitunnid

„Sõbrasamm“

Kiusamist ennetavas muuseumitunnis õpime, kuidas olla hea, tähelepanelik ja hooliv kaaslane. Leiame üksteises sarnaseid jooni, keerutame tunnete-ketast ja peegeldame üksteise emotsioone. Varjuteatri abil vaatleme lugu, mis aitab mõtestada nii tegelaste tundeid kui ka pealtvaataja rolli. Muuseumitund on välja töötatud koostöös Lastekaitse Liidu programmiga „Kiusamisest vabaks“.

Lasteaed (alates neljandast eluaastast) – 1. klass (eesti keeles, LAK-õpe A2–B2 keeletasemele). 60 minutit.

■ Õuesõpe

„Kadriori laste silmade kõrguselt“

Mänguline ringkäik värvikas Lastepargi ajaloos. Kappame kepphobustel läbi Kadrioru pargi ja leiame nüüdseks nähtamatuks muutunud paiku. Avastame vanaaja mängu ja uurime, mis loomad on Kadriorus kunagi olnud, kuulame pargiheliseid ja vaatame, mis teerajal meie nina ette jääb.

NB! Hooajaline. Tellitav maikuu keskpaigast kuni juuni keskpaigani

Lõiming: alushariduse ainekava teema „Mina ja keskkond“, inimeseõpetus, kunstiõpetus, loodusõpetus

Lasteaed (koolieelne rühm) – I kooliaste (eesti keeles, LAK-õpe A2–B2 keeletasemele). 60–90 minutit.

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/miiamilla/>

„Näpud mulda“

Õuetunnis tegutseme Miiamilla miniaias, kus saame tutvavaks taimemaailmaga, paneme seemned mulda ja istutame köögivilju. Uurime loodusringlust, kompostimist ja õpime looduse eest hoolitsemist. Ühiselt aias tegutsedes kasvab hooliv suhtumine keskkonda ja loodusesse.

NB! Hooajaline. Tellitav maikuu keskpaigast kuni juuni keskpaigani

Lõiming: alushariduse ainekava teema „Mina ja keskkond“, loodusõpetus

Lasteaed (alates neljandast eluaastast – I kooliaste (eesti keeles, LAK-õpe A2–B2 keeletasemele). 60–90 minutit.

**PEETER I
MAJA**

Suvemõis Kadriorus

Mäekalda 2

1806 avatud Tallinna vanim muuseum asub 17. sajandi suvemõisas, kus alates 1714. aastast peatus korduvalt Peeter I koos abikaasa Katariina I-ga.

Peeter I maja pakub erilise õhustikuga õpikeskkonda ja haruldast võimalust sukelduda 18. sajandisse. Muuseum asub Kadrioru vanimas kivihoones, mille Peeter I ostis 1714. aastal oma eluasemeks Tallinna-visitide ajal.

Muuseumitunnid viivad osalejad ajastusse, mil Eestit ja Euroopat mõjutasid suured muutused: Vene impeeriumi laienemine, Lääne-Euroopa ideede levik ning uued suhted linnade ja looduse vahel. Õppetöö toimub nii muuseumi-majas, kus uurime 18. sajandist pärit esemeid, eluolu ja toidutraditsioone, kui ka Kadrioru pargis, mille rajamine sai alguse just Peeter I algatusel.

Programmid ja tunnid on põnevad ja elamuslikud: õpilased kuulevad, millised poliitilised sündmused toimusid Põhja-Euroopas kolmsada aastat tagasi, tutvuvad tsaari eluviisi ja keskkonnaga, arutlevad toidukultuuri muutumise üle, katsetavad ajaloolisi mänge ning võrdlevad 18. sajandi väärtusi tänapäevaga. Käed-külge tegevused ja lisaülesanded aitavad teadmisi kinnistada ning muudavad muuseumitunnid veelgi kaasahaaravaks.

Ajalugu, ühiskonnaõpetust ja keeleõpet lõimivad muuseumitunnid sobivad eri vanuseastmetele. **Noorematele** pakume mängulist sissejuhatust vanaaegsesse maailma, **vanematele** aga võimalust süveneda 18. sajandi algusesse ning selle ajastu muutustesse Eestis ja Euroopas laiemalt.

„Vana palee saladused“ **Muuseumitund**

Muuseumitunnis tutvume 17. sajandi suvemõisa ajalooga. Uurime, kes oli Peeter I, kuidas ta Eestisse tuli, miks ostis ta endale majakese Kadriorgu ning nimetas selle „vanaks paleeks“. Tutvume majas olevate esemete ja maalidega, mõistatame, mis oli kohtukull ja kuidas mahuti magama lühikestesse vooditesse. Teemaeks-kursioonile järgneb põnev otsimismäng.

III kooliastme ja gümnaasiumiõpilaste muuseumitund keskendub muuhulgas ka Põhjasõja-aegsetele sündmustele.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates viiendast eluaastast), I–III kooliaste, gümnaasium, **LAK-õpe A2-B1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvuda Peeter I ajastu ja tema maja looga

LÕIMING: ajalugu (8. klassi ajaloo ainekava), **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: 75 minutit

KEEL: eesti ja vene

„Knappe tiden* ehk 18. sajandi gastronoomilised maitset“

Muuseumitund

Siirdume ajas tagasi ja tutvume muuseumihoone põneva ajaloo keskel ka toleaeegse toidukultuuri, etiketi ja traditsiooniliste roogadega. Kas mitu sajandit tagasi oli viisakas suppi luristada või taldriku ümber kontidest tara ehitada? Kas teadsid, et kartul jõudis igapäevasele söögilauale alles 18. sajandi teisel poolel? Toidu ja toidukultuuriga tutvumiseks kasutame kõiki viit meelt, näeme Hollandi portselani ja maitseme salapärast kala.

*Kehvad ajad alamsaksa keeles

SIHTGRUPP: I–III kooliaste, gümnaasium

EESMÄRK: tutvuda Peeter I ajastu, tema maja ja Kadrioru pargi looga, õpilane omandab vastava sõnavara ja saab sissevaate 18. sajandi toidumaailma

LÕIMING: ajalugu, keeled, loodusõpetus, inimeseõpetus

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti ja vene

„Ajarännak Kadrioru pargis“

Õuesõppetund

Rändame ajas 300 aastat tagasi. Alustame Peeter I majas, kust sai alguse Kadrioru pargi rajamine. Saame teada, miks valis Peeter I elamiseks just selle piirkonna ja kus asus Katariina aed. Mis asus varem praeguse presidendi kantselei kohal? Liigume mööda Kadrioru pargi peatänavat ning tutvume selle ainulaadse barokkaia ja -lossi ansambli ajaloo ning kujunduspõhimõtetega. Õpime märkama inglise ja prantsuse pargi erinevusi ning Hollandi ja Itaalia mõjutusi pargi kanalites ning skulptuurides.

NB! Hooajaline. Tellitav aprillist oktoobrini.

SIHTGRUPP: lasteaed (alates viiendast eluaastast), I–III kooliaste, gümnaasium

EESMÄRK: tutvuda Peeter I ajastu ja tema maja looga, barokkaia ning -lossi ajalooga

LÕIMING: ajalugu, kunstiajalugu, loodusõpetus

KESTUS: 75 minutit

KEEL: eesti ja vene

UUS! „Rootsi aja koolipingil“

Muuseumitund

Tunnis räägime, milline oli koolielu 350 aastat tagasi. Rootsi valitsus tegi palju selleks, et tõsta rahva haridustaset: avati koole ja gümnaasiume ning rajati esimene ülikool. Õppimine ei olnud aga kohustus, vaid privileeg – see ei olnud kaugeltki kõigile kättesaadav. Kes said õppida koolis ja gümnaasiumis, mida seal õpetati ja kuidas möödus koolipäev? Tunnis saad kehastuda enam kui 300 aasta taguse kooli õpilaseks ja panna end proovile usuõpetuses, ladina keeles ja retoorikas.

SIHTGRUPP: I–II kooliaste

EESMÄRK: tutvuda mängulisel ja elamuslikul viisil koolieluga 300–350 aastat tagasi ning mõelda, kuidas see erineb tänapäevasest koolist

LÕIMING: ajalugu, ühiskonna-õpetus, geograafia, matemaatika

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti ja vene

**KALAMAJA
MUUSEUM**

Funktsionalistlik eramu

Kotzebue 16

Kalamaja eeslinnas ebatüüpiline funktsionalistlikus stiilis eramu valmis 1934. aastal arhitekt Herbert Johansonini projekti järgi.

Kalamaja muuseumi soe kodune õhkkond tekitab tunde, nagu oleksid külla tulnud mõnele vanemale sugulasele. 1934. aastal tuntud arhitekt Herbert Johanson'i projekti järgi Tallinna Tehnikakõrgkooli professorile Hans Einbergile ehitatud funkvilla Kotzebue tänaval peidab endas viit eri tasandit ja mitmekesiseid võimalusi muuseumitundideks ja erilaadseteks sündmusteks. Muuseumitunnid toimuvad nii toas kui ka muuseumihoovis ja linnaretkedena mööda ajaloolise puitasumi tänavaid.

Kalamaja kogukonnamuuseumi sisu on valminud koostöös kohalikega. Endistelt ja praegustelt Kalamaja eeslinna elanikelt kogutud lugude, fotode ja esemete abil räägivad muuseumitunnid kunagisest agulilaste elust, aga ka tehasetöölise oldest. Mõni muuseumitund lõpeb meisterdamisega keldrikorruse haridusruum-kolikambris, mõni hoopis kõõgis vana aja moodi maiustades ja teed juues.

Lasteaiale ja nooremale koolieale pakutavad tunnid on seotud eelkõige inimeseõpetuse õppekava ja kodulooga. Muuseumihoovis saab proovida vanu õuemänge, siseruumides on avamiseks rohkelt sahtleid ning katsumiseks vanu esemeid. Käega katsudes ja ninaga nuusutades muutub kauge aja elu ja lugu õpilasele isiklikuks ja tajutavaks. Kodune ja nostalgiarohke miljöö loob toetava ja inspireeriva keskkonna **keeleõppijatele**.

Põhja-Tallinna linnaruumis endiselt säilinud tööstuslik pärand pakub ideaalset keskkonda, et tutvustada **vanemale koolieale** ajaloo ning geograafia ainekavades sisalduvaid tööstusliku pöörde ja linnastumise teemasid. Siin on säilinud nii mõndagi ajast, mil Eesti maarahvast hakkas saama linnarahvas ning tööle pandi mastaapsed tehased, mis paiknesid linnakeskusele ja üksteisele üllatavalt lähedal. Tööstusliku pöörde linnaretk sisaldab nii ülesandeid väiksemates gruppides kui ka ehedaid sissevaateid kunagiste tööliste ellu.

Noorema kooliastme grupe kutsume muuseumitundi „Kenad kombed“, kus võtame vaatluse alla, kuidas olla viisakas ja teistele hea kaaslane kodus, koolis ja avalikus ruumis.

Algaval õppeaastal töötame välja täiesti uued LAK-õppena eesti keele õpet toetavad muuseumitunnid. Anname teada ja saadame kutse, kui meie Kalamaja eesti keele õpet toetavad tunnid on valmis saanud.

„Mängud eeslinnas“

Muuseumitund

Muuseumitunnis tuleb Kalamaja näitel juttu eluolust vanas puitasumis ning sellest, mis koht on Kalamaja ja miks on siin oma muuseum. Uurime, kes on siin elanud ning millised on olnud nende mängud. Soodsa ilmaga leiab tunni esimene pool (u 20 min) aset muuseumihoovis, kus mängime vanu õuemänge. Vihmase ilmaga mängime toas. Tund lõpeb vana aja moodi maiustamisega muuseumi köögis.

NB! Tunni kestus sõltub grupi suuruselt, muuseumi väikestes ruumides kulub suurema grupiga rohkem aega.

Külmemal aastaajal palume kaasa võtta vahetusjalanõud või soojad sokid.

SIHTGRUPP: lasteaed (NB! Alates viiendast eluaastast), I kooliaste

EESMÄRK: tutvuda vana aja mängudes ühe vanima eeslinna, Kalamaja eluoluga läbi aegade, et paremini mõista Tallinna arengulugu

LÕIMING: kodulugu, inimeseõpetus, eesti keel, liikumisõpetus

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kalamaja-muuseum/programmid/>

„Kenad kombed“ **Muuseumitund**

Tutvume Kalamaja muuseumi hubases elutoas sellega, kuidas oldi viisakad 90 aastat tagasi – ajal, kui tänane muuseumihoone ehitati –, ja millised olid inimeste kombed ning seltskondlik riietus võrreldes tänapäevaga. Töötoas meisterdame peokutse, õpime siduma tavalist sõlme ja sleifi.

NB! Tunni kestus sõltub grupi suurusest, muuseumi väikestes ruumides kulub suurema grupiga rohkem aega.

Külmemal aastaajal palume kaasa võtta vahetusjalanõud või soojad sokid.

SIHTGURPP: I kooliaste

EESMÄRK: Üheskoos kordame ja kinnistame viisakusreegleid: kuulamisoskus, suhtlemisoskus, koostööoskus, eneseväljendusoskus, oma töökoha korrastamine
LÕIMING: väärtuskasvatus, inimeseõpetus, eesti keel, kodulugu, kunstõpetus, ajad ja kombed

KESTUS: 90–120 minutit

KEEL: eesti

„Tööstuslik pööre Tallinnas: elektrimootoritest ja puuvillast“

Õuesõppetund

Muuseumitunnis räägime tööstuslikust pöördest, sellega seotud Kalamaja ja teiste eeslinnade kasvust ning arengust. Vaatleme Tallinna tõusu tähtsaks tööstuslinnaks, linnastumist tehaste tekkimisest ja toodangust kuni tööliste igapäevaste elutingimusteni.

Tunnis on tähelepanu all Kalamajas ja mujal Tallinnas tekkinud tööstused nagu Wiegandi metalli- ja masinatehas (hilisem Ilmarine), Krulli metalli- ja masinatööstusettevõtte, Balti puuvillamanufaktuur, AS Volta. Jalutuskäigul linnaruumis tutvume kunagise tööstusarhitektuuri jälgedega ning muuseumi kogudes leiduvate toodangunäidistega.

NB! Hooajaline, tellitav aprillist-oktoobrini.

Tund algab Balti jaama trammipeatuse tagant Jaama platsilt.

Kõnnime umbes 2,5 km, vahepeal sõidame trammiga.

Trammis valideerimiseks tuleb kaasa võtta Ühiskaart või õpilaspilet. Vajalik ilmale vastav rõivastus.

SIHTGURPP: III kooliaste (toetab 8. klassi ajaloo ainekava), gümnaasium (toetab 10. klassi geograafia ainekava)

EESMÄRK: tutvuda Eesti tööstusparandi, eeslinnade tekke ning eestlaste linnastumise looga Põhja-Tallinna näitel

LÕIMING: ajalugu, eesti keel, (linna) geograafia, kunst

KESTUS: 90–120 minutit (sõltuv ilmast ja grupi suuruselt)

KEEL: eesti

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kalamaja-muuseum/programmid/>

KALAMAJA MUUSEUM

■ Muuseumitunnid

„KALADEST JA MAJADEST“

Tutvume mängulisel viisil Tallinna vanima eeslinna ja tema asukate looga muuseumi püsinäituse ja selle eksponaatide kaudu.

NB! Külmemal aastaajal palume kaasa võtta vahetusjalanõud või soojad sokid.

Lasteaed (alates viiendast eluaastast) – I kooliaste (eesti keeles), 60–90 minutit (sõltuv grupi suurusest ja laste vanusest, muuseumi väikestes ruumides kulub suurema grupiga rohkem aega).

„KALAMAJALOO ALLIKAD“

Tutvume Tallinna vanima eeslinna tekkimise looga ning sellega seotud ajalooallikatega. Toetab 5. klassi ajaloo ainekava.

NB! Külmemal aastaajal palume kaasa võtta vahetusjalanõud või soojad sokid.

II kooliaste (eesti keeles), 60 minutit.

„JÕULUOOTUS KALAMAJA MOODI“

Uurime, milliseid pühade-eelseid ettevalmistusi tehti ühes Tallinna puitasumis 80 aastat tagasi. Ehime vana aja stiilis jõulupuu ning püüame arvata, mis on pakkide sees, mida saadi kingituseks 50 ja 80 aastat tagasi. Samuti laulame ja maiustame pisut.

NB! Hooajaline, tellitav novembri teisest poolest jaanuari alguseni. Palume kaasa võtta vahetusjalanõud või soojad sokid.

I–II kooliaste (eesti keeles), 90–105 minutit (muuseumi väikestes ruumides kulub suurema grupiga rohkem aega).

BRONEERIMINE:

<https://lydian.ee/kalamaja-muuseum/programmid/>

■ Õuesõpe

„KALAMAJA LASTETUUR“

Tutvume mängulisel ja põneval viisil ühe Tallinna eeslinna looga ning sellega, kuidas ja kus elasid siinsed lapsed 30, 50 ja 80 aastat tagasi.

NB! Hooajaline, tellitav septembris-oktoobris ja aprillist juunini.

Lasteaed (koolieelne rühm), I–II kooliaste (eesti keeles), 60–90 minutit (sõltuv grupi suurusest ja laste vanusest).

„KALAMAJA LINNALOOMASTIKU TUUR“

Tutvume linnaloodusega meie ümber, õpime seda hindama ja hoidma.

NB! Hooajaline, tellitav septembris-oktoobris ja aprillist juunini.

Lasteaed (koolieelne rühm) – I kooliaste (eesti keeles), 90 minutit

„JÕULUNE LATERNATUUR“

Laternaretk Kalamaja tänavatel, uurime, milliseid pühade-eelseid ettevalmistusi tehti ühes Tallinna puitasumis 80 aastat tagasi.

NB! Hooajaline, tellitav novembri teisest poolest jaanuari alguseni.

Kohandatav kõigile vanusegruppidele (eesti keeles), 60–90 minutit (sõltuv ilmast ja grupi suurusest).

Keskaegne kaupmehemaja

Vene 17

Kas teadsid, et Tallinn on ehitatud soolale? Soolakaupmehe keldri seinad maitsevad siiani soolaselt!

Tallinna linnaelumuuseum tutvustab keskaegses kaupmehemajas Tallinna ajalugu. Hoone lugu ulatub tagasi 14. sajandisse. Nagu paljudel keskaegsetel elamutel, jaguneb maja esimene korrus *diele*'ks ja *dornse*'ks. Maja on korduvalt ümber ehitatud, aga säilinud on 15.–16. sajandist pärit kelder, milles võib näha keskaegseid detaile: lubjakiviga kaetud talalagesid, väikest kaminat ja 14. sajandist pärit keldrikaevu. Säilinud on ka hoone hilisgootiaegne portaal, *diele* kaugemas nurgas asunud mantelkorsten ja ühe endise kaupmehest majaomaniku peremärk.

Täielikult uuendatud püsinäituse muuseumitundides tutvustame Tallinna ajalugu keskajast kuni 20. sajandini.

Uue püsinäitus „**Lyndanise. Reval. Tallinn. Linnaelu läbi sajandite**” teemaks on linnaelu eri tahud läbi sajandite: linnaelaniku õigused ja kohustused, kirikud ja kloostrid, raekoda, kool ning vanalinna legendid. Räägime ka all-linna ja Toompea vahekorra ning muutustest linlaste elus 700 aasta jooksul. Lisaks ajaloolisele perspektiivile tutvustab näitus unistuste linna – tuntud Tallinna arhitektide teostamata projekte. Õpilastel on võimalus fantaseerida ja ette kujutada oma unistuste linna.

Mustpeade vennaskonnale pühendatud näitus „**Rikkad ja ilusad. Mustpeade vennaskond Tallinnas**” asetab rõhu noorte vallaliste kaupmeeste seltsielule. **Noorematele õpilastele** jutustame ja näitame mänguliselt, kuidas tähistati keskaegses linnas kõige olulisemaid pühi nagu vastlad ja jõulud. **Vanemate õpilastega** arutleme, kuidas oli religioon seotud tolaeagsete pühade ja laiemalt sotsiaalsete sündmustega, samuti räägime gildi või tsunfti kuulumise olulisusest keskaegse linnainimese jaoks.

Linnaelumuuseumi muuseumitunnid on aktiivsed ja toimuvad nii muuseumis kui ka vanalinna tänavail.

UUS! „Keskaegse linna õigus ja karistus“

Muuseumitund

Tere tulemast keskaegsesse Tallinna! Linna, kus õigused ja karistused käisid käsikäes ning linnakodanikud pidid alluma nii lugupeetud raele kui ka pühale kirikuvõimule. Tunnis uurime, milline oli elu keskaegses linnas ning heidame pilgu gildide ja tsunftide maailma. Tutvume keskaegse õigusemõistmisega ning arutleme, miks olid karistused sageli avalikud ja kuidas need mõjutasid kogu linnakogukonda.

Põhikoolis on tunni kestus 75 minutit, gümnaasiumis 90 minutit.

SIHTGRUPP: II–III kooliaste, gümnaasium, **LAK-õpe A2–B1 keeletasemele**

EESMÄRK: anda ülevaade keskaegse linna valitsemisest, kiriku rollist, gildidest ja tsunftidest ning näidata, kuidas seadused, kohtumõistmine ja karistused mõjutasid linnarahva igapäevaelu

LÕIMING: ajalugu (7. klass ja gümnaasium), ühiskonnaõpetus (9. klass ja gümnaasium), **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: kuni 90 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

UUS! „Kuidas elasid lapsed keskajal?“

Muuseumitund

Uurime üheskoos, milline oli laste tavaline päev umbes 600 aastat tagasi – ajal, mil nutiseadmeid ei eksisteerinud ja elektrist ei teatud veel midagi. Kas lapse aeg möödus vaid kodus vanemaid aidates ja tööd tehes või jäi aega ka mängimiseks? Kas koolis või lasteaias pidi käima? Kas lastel oli rohkem vabadust keskajal või on just praegu kõige parem lapsepõlv? Kas midagi on jäänud samaks? Tunnis saame nendele kõigile vastuse. Muuseumitund lõpeb loovülesandega.

SIHTGRUPP: koolieelikud (lasteaiaväline rühm), I–II kooliaste,

LAK-õpe A2–B1 keeletasemele

EESMÄRK: anda ülevaade, milline oli lapse elu keskajal ning panna lapsed võrdlema enda ehk tänapäeva lapse igapäevaelu keskaegse lapse argipäevaga

LÕIMING: alushariduse õppekava, ajalugu (II kooliaste), ühiskonnaõpetus (I–II kooliaste), **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: kuni 90 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

„Mustpeadest kaupmeesteks – keskaegne ühiskonnaelu“ **Muuseumitund**

Muuseumitunnis avastame keskaegse Tallinna põnevat maailma Mustpeade vennaskonna loo kaudu. Vaatame, kuidas elasid ja tegutsesid vallalised kaupmehesellid, milline oli nende koht keskaegses ühiskonnas ning miks olid gildid, vennaskonnad ja religioon toonases linnas nii olulised.

Koos uurime keskaegseid pidustusi, kombeid ja uskumusi, avastame Mustpeade maja sümbolite peidetud tähendusi ning heidame pilgu maailma, kus au, usk ja kuuluvustunne mängisid igapäevaelus tähtsat rolli. Tunni lõpetab loov ja kaasa-
haarav ülesanne, milles saab proovile

panna oma tähelepanu, nutikuse ja koostööoskuse.

SIHTGURPP: III kooliaste, gümnaasium, **LAK-õpe A2–B1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvuda keskaegse ühiskonnaeluga Tallinna eliiti kuulunud Mustpeade vennaskonna kaudu

LÕIMING: ajalugu (7.–8. klass), ühiskonnaõpetus (9. klass), **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

„Revali kaupmeeste pidustused“

Muuseumitund

Keskaegses Tallinnas ehk Revalis tähistati aasta jooksul mitmeid põnevaid pühi ja tähtpäevi. Jõulud, vastlad, maikrahvipidu ja papagoilaskmine tõid linnatänavatele elevust ja rõõmsaid koosviibimisi. Pidustuste korraldajateks olid kaupmehed, kes mängisid olulist rolli nii linna igapäeva- kui ka seltsielus.

Selles elamuslikus muuseumitunnis avastame vanu traditsioone, üllatavaid tavasid ja põnevaid lugusid ning uurime, kuidas tähistasid tähtpäevi keskaegsed kaupmehed ja linnakodanikud enam kui viissada aastat tagasi. Tundi ilmestavad mängulised tegevused ning selle

lõpetab loovülesanne, mille saab iga osaleja endaga kaasa võtta.

SIHTGRUPP: lasteade (koolieelikud), I–II kooliaste, **LAK-õpe A2–B1 keeletasemele**

EESMÄRK: tutvustada keskaegsete kaupmeeste rolli linnaelus ja millised olid peamised pidustused keskaegses Tallinnas
LÕIMING: ajalugu (4.–6. klass), ühiskonnaõpetus (5.–6. klass), kirjandus (1.–6. klass), **eesti keele õpe (A2–B1)**

KESTUS: 90 minutit

KEEL: eesti, inglise, vene

■ Muuseumitunnid

„MUNGA RAVIMI SALADUS“

Muuseumitunnis rändame ajas tagasi, et uurida, millised olid keskaja raviviisid, mida usuti ja kuidas teadmisi taimedest ja ravimitest edasi anti. Tunnis katsetame lihtsat „ravimiresepti“ koostamist – segame kokku vürtse, kuivatatud taimi ja arutame, mille vastu need aidata võiksid.

Tunnis arutleme ka selle üle, kuidas inimesed Revalis oma tervist hoidsid: miks olid puhtus ja kloostriaiad olulised, kuidas haigustest hoiduti ning miks usuti palvuste ja amulettide jõusse.

Lasteaed (koolieelikud), I–III kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

„AJALOOALLIKAD MUUSEUMIS“

Muuseumitunnis uurime, kes või mis räägib meile, kuidas inimesed vanasti elasid. Tunnis arutleme, millised tõendid minevikust – esemed, vanad kirjad, majad ja suulised lood – aitavad meil mõista, kuidas käis elu Tallinnas keskajal.

II–III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

„KESKAEGSE MAJA LOOD“

Muuseumitunnis uurime, milline näeb välja keskaegne maja ning mis on selle sees. Vaatame, kuidas erineb keskaegne kodu tänapäevasest. Lapsed saavad teada, mida tolle aja inimesed söid ja jõid ning missugused olid nende argielus vajaminevad asjad. Muuseumitund toimub mängude ja aktiivse tegevusena.

Lasteaed (koolieelikud), I–II kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

„LEGENDID VANAST TALLINNAST“

Mõnusa vormis muuseumitunnis sukeldume linna kuulsatesse legendidesse – uurime, kes oli Vana Toomas, mille eest hoiatab Ülemiste vanake ja millist saladust peidab endas Õleviste kiriku ehitamine. Mängime mitmesuguseid mänge ning lõpetame tunni vahvate Vana Tooma vuntside meisterdamisega.

Lasteaed (koolieelikud), I kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

BRONEERIMINE

<https://lydian.ee/tallinna-linnaelumuuseum/>

„KUIDAS TUNNET AEGA?“

Muuseumitunnis tutvume võimalustega, kuidas tajuda ja mõõta aja kulgemist ning uurime, kuidas mõõdeti aega keskajal. Katsetame aja tajumist oma keha rütmide abil ning arutleme ajateemaliste kõnekäändude üle. Rändame muuseumitunnis ajas tagasi ning tutvume keskaja ja sellega seotud igapäevaeluga.

Lasteaed (koolieelikud), I kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

■ Õuesõpe

„TALLINNA VÄIKESED MÕISTATUSED“

Kaasahaarav otsimismäng Tallinna vanalinnas, kus tutvume oluliste hoonete ja põnevate paikadega. Õpilased õpivad tundma Tallinna vanalinna ning selle olulisemaid sümboleid ja maamärke.

NB! Hooajaline. Tellitav maikuust oktoobrini.

II kooliaste (alates 6. klassist), III kooliaste, gümnaasium (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

„JUTUD JA LOOD VANAST TALLINNAST“

Õpilastele mõeldud temaatilisel ringkäigul Tallinna vanalinnas vestetakse Tallinnaga seotud lugusid – mõned neist on legendid, mõned

aga tõestisündinud lood. Proovile pannakse laste nutikus läbi mitmete põnevate ülesannete.

NB! Hooajaline. Tellitav maikuust oktoobrini.

Lasteaed (koolieelikud), I–II kooliaste, (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B2 keele-tasemele). Kuni 90 minutit.

„KESKAJA MÄNGUD“

Keskajal elanud lapsed ratsutasid puuhobustega, viskasid nõõrist rõngaid ja tegid muud põnevat, mis neile tulevikus kasuks võis tulla.

Selleks, et ka tänapäeva lapsed neist vempudest ja viguritest osa saaks, toome mängud kaasaega. Proovime kõiki mängu ise mängida, ilusa ilmaga õues ja külma või märja ilmaga toas.

NB! Hooajaline. Tellitav maikuust oktoobrini.

Lasteaed (koolieelikud), I kooliaste (eesti, inglise ja vene keeles, LAK-õpe A2–B1 keeletasemele). Kuni 90 minutit.

